

Lilla Edets kommun

kommunen@lillaedet.se

Beslut för grundsärskola

---

efter tillsyn i Fuxernaskolan grundskola 1-9
i Lilla Edets kommun

Tillsyn i Fuxernaskolan grundskola 1-9

Skolinspektionen har genomfört tillsyn av Lilla Edets kommun under våren 2016. Fuxernaskolan grundskola 1-9 besöktes av Skolinspektionen mellan den 26 och 29 april 2016.

Måluppfyllelse och resultat

I Skolverkets statistik registreras inte resultat för skolformen grundskola. Skolenheten har inte heller någon egen sammanställning av kunskapsresultaten eller resultatet av arbetet med trygghet och studiero.

Översikt över konstaterade brister i verksamheten

Skolinspektionens ingripanden

Område	Typ av ingripande	Senaste datum för redovisning
1. Undervisning och lärande	Ingen brist konstaterad	
2. Extra anpassningar och särskilt stöd	Ingen brist konstaterad	
3. Bedömning och betygssättning	Ingen brist konstaterad	
4. Trygghet, studiero och åtgärder mot kränkande behandling	Ingen brist konstaterad	
5. Förutsättningar för lärande och trygghet	Föreläggande	2016-10-03
6. Styrning och utveckling av verksamheten	Föreläggande	2016-10-03

Skolinspektionens bedömningar anges längre fram i detta beslut.

Sammanfattande bedömning

Skolinspektionens tillsyn visar att det finns brister vid Fuxernaskolan grundskola 1-9 som huvudmannen tillsammans med rektorn måste åtgärda så att bestämmelserna i skollagen och övriga författningar efterlevs.

Tillsynen visar att det vid skolenheten saknas ett dokumenterat systematiskt kvalitetsarbete som innehåller uppföljning och analys av elevernas kunskapsresultat samt av resultatet av arbetet med trygghet och studiero på skolenhetsnivå. För att rektorn ska kunna besluta om nödvändiga utvecklingsåtgärder i syfte att förbättra måluppfyllelsen och verksamheten behöver det systematiska kvalitetsarbetet vid skolenheten utvecklas.

Skolinspektionen har också kunnat konstatera att skolbiblioteket inte används inom ramen för undervisningen som ett stöd i lärarnas arbete med att få eleverna att komma så långt som möjligt i sin kunskapsutveckling.

Skolinspektionens beslut

Föreläggande

Skolinspektionen förelägger med stöd av 26 kap. 10 § skollagen (2010:800) Lilla Edets kommun att senast den 3 oktober 2016 vidta åtgärder för att avhjälpa påtalade brister. De vidtagna åtgärderna ska senast samma dag skriftligen redovisas till Skolinspektionen.

Förutsättningar för lärande och trygghet

Skolan ska se till att viktiga förutsättningar för elevernas lärande och trygghet är uppfyllda på skolan. Rektorn ska i ett tidigt skede uppmärksamma elever som av ogiltiga skäl inte deltar i skolarbetet, så att eleven så snart som möjligt deltar. Skolan ska bedriva ett aktivt värdegrundsarbete, som innebär att exempelvis grundläggande demokratiska värderingar och mänskliga rättigheter kommer till uttryck i praktisk handling.

Vidare ska lärarna ha kompetens och samverka med varandra, för att genom till exempel erfarenhetsutbyte utveckla skolans undervisning. Centrala stödfunktioner som skolbibliotek, elevhälsa och studie- och yrkesvägledning används aktivt i utbildningen, för att stödja och främja elevernas utveckling mot de nationella målen. Skolan ska således inte bara ha tillgång till dessa funktioner, utan de ska kontinuerligt användas i undervisning och övrig skolverksamhet.

Bedömning av brist

Skolinspektionen konstaterar att Lilla Edets kommun inte uppfyller författningskraven avseende att:

- Skolbiblioteket används för att stödja elevernas lärande och kunskapsutveckling. (2 kap. 36 § skollagen; Läroplan för grundskolan 11, 2. Övergripande mål och riktlinjer, 2.8 Rektorns ansvar)

Åtgärder

Skolinspektionen bedömer att följande åtgärder behöver vidtas för att avhjälpa bristen. Bristen kan dock avhjälpas även på annat sätt.

- Rektorn ska se till att skolbiblioteket anpassas till elevernas behov och används kontinuerligt för att stödja elevernas lärande och kunskapsutveckling.

Motivering till bedömning av brist

Skolinspektionen bedömer att skolbiblioteket inte används för att stödja elevernas lärande och kunskapsutveckling. I utredningen framkommer att Fuxernaskolan grundskola 1-9 inte har ett öppet skolbibliotek som används i undervisningen. Trots att det finns böcker i klassrummen där elever i

grundskolan undervisas så är detta inte att anse som en gemensam och ordnad resurs av medier och information. Det har också i utredningen framkommit att rektor och lärare inte säkerställt att skolbibliotekets innehåll är anpassat för elever i grundskolan. Detta strider mot författningarnas krav.

Enligt skollagen ska eleverna ha tillgång till ett skolbibliotek. Enligt läroplanen har rektorn ett särskilt ansvar för att skolans arbetsmiljö utformas så att eleverna får tillgång till läromedel av god kvalitet och annat stöd för att själva kunna söka och utveckla kunskaper, till exempel bibliotek. Med skolbibliotek avses enligt förarbetena till skollagen (prop. 2009/10:165 s.284) en gemensam och ordnad resurs av medier och information. Skolbiblioteket ska ställas till elevernas och lärarnas förfogande och ingå i skolans pedagogiska verksamhet med uppgift att stödja elevernas lärande. Skolbiblioteket spelar en viktig roll för att stimulera elevernas intresse för läsning och litteratur samt för att tillgodose deras behov av material inom utbildningen.

Det finns ett skolbibliotek på Fuxernaskolan som är gemensam för samtliga skolenheter vid skolan. Skolbiblioteket finns i den del av skolan där skolenheten för grundskolan 7-9 och grundskolan har sina undervisningslokaler. Alla elever har även tillgång till viss skönlitteratur och facklitteratur i sina klassrum.

Rektorn och lärarna uppger att skolbiblioteket inte används av eleverna vid grundskolan och eleverna uppger i intervju att de aldrig varit där. Eleverna uppger att lärare har sagt att de ska använda sig av böcker som finns i klassrummet och att de inte ska använda biblioteket. Förklaringen till detta är enligt lärarna att skolbiblioteket iordningställdes i mitten på februari år 2016 och att de istället använt den anpassade litteraturen de haft i klassrummet. Rektorn uppger att skolbiblioteket har varit under uppbyggnad och lokalen blev klar i mitten på februari. Det har funnits en plan för hur skolbiblioteket ska användas men det har inte gått under nuvarande läsår enligt rektorn. Vidare uppger rektorn att skolbiblioteket kommer att användas till hösten. Enligt rektorn är skolbiblioteket öppet i form av att elever kan gå dit med sina lärare. På frågan om det kommer att finnas målgruppsanpassat material för grundskoleeleverna svarar rektorn att hon inte vågar svara på om det kommer vara så men att det är tänkt att det ska köpas in viss material. Lärarna uppger att de inte vet om det finns målgruppsanpassat material för grundskoleeleverna i skolbiblioteket.

Motivering till föreläggande som ingripande

Lilla Edets kommuns verksamhet uppfyller inte de krav som följer av gällande föreskrifter. Lilla Edets kommun föreläggs därför att fullgöra sina skyldigheter och vidta åtgärder för att avhjälpa bristerna.

Styrning och utveckling av verksamheten

Rektor ska, genom ett aktivt ledarskap, styra och utveckla verksamheten vid skolan så att alla elever ges en likvärdig utbildning av god kvalitet i en trygg miljö. Därför ska rektor, tillsammans med elever och personal, ha ett långsiktigt arbete för att nå detta syfte. Arbetet sker genom att utifrån en analys av nuläget identifiera verksamhetens utvecklingsbehov och med grund i denna analys sedan vidta nödvändiga förbättringsåtgärder. Detta innebär exempelvis att personalen ges kompetensutveckling som motsvarar de behov som framkommit genom analys av verksamhetens förbättringsområden. Det innebär också att rektor fördelar verksamhetens resurser på ett sätt som svarar mot elevernas behov, så att alla elever ges förutsättningar att nå målen för utbildningen.

Bedömning av brist

Skolinspektionen konstaterar att Lilla Edets kommun inte uppfyller författningskraven avseende att:

- Rektorn följer upp skolenhetens resultat samt trygghet och studiero. Uppföljningen genomförs i relation till de nationella målen och dokumenteras. (1 kap. 4 §, 4 kap. 4–6 §§ och 5 kap. 3 § skollagen; Läroplan för grundskolan 11, 2. Övergripande mål och riktlinjer, 2.8 Rektorns ansvar)
- Utifrån en analys av det som framkommer i uppföljningen beslutar rektorn om nödvändiga utvecklingsåtgärder, och dokumenterar de beslutade åtgärderna. (4 kap. 4–7 §§ skollagen; Läroplan för grundskolan 11, 2. Övergripande mål och riktlinjer, 2.8 Rektorns ansvar)
- Rektorn planerar för genomförandet av utvecklingsåtgärder och genomför dessa. Planeringen och åtgärderna dokumenteras. (4 kap. 4–7 §§ skollagen; Läroplan för grundskolan 11, 2. Övergripande mål och riktlinjer, 2.8 Rektorns ansvar)

Åtgärder

Skolinspektionen bedömer att följande åtgärder behöver vidtas för att avhjälpa bristen. Bristen kan dock avhjälpas även på annat sätt.

- Rektorn ska följa upp och analysera skolenhetens kunskapsresultat samt resultatet av arbetet för trygghet och studiero. Uppföljningen ska genomföras i relation till de nationella målen.
- Utifrån en analys av det som framkommer i uppföljningen ska rektorn besluta om samt planera för genomförandet av nödvändiga utvecklingsåtgärder.
- Uppföljning, beslut om samt planering för genomförandet av nödvändiga utvecklingsåtgärder ska dokumenteras.

Motivering till bedömning av brist

Skolinspektionens bedömning är att rektorn, tillsammans med personalen, inte systematiskt följer upp, det vill säga samlar in, sammanställer och analyserar skolenhetens resultat. Rektorn ser bland annat inte till att kunskapsresultaten i alla ämnen, där det finns kunskapskrav i årskurs 6 respektive 9, samt ämnesområden, där det finns kunskapskrav i årskurs 9, systematiskt följs upp och analyseras. Rektorn ser heller inte till att arbetet med trygghet och studiero på enhetsnivå systematiskt följs upp och analyseras. Detta strider mot författningarnas krav. Denna avsaknad av uppföljning av verksamheten innebär att rektorn saknar möjligheter att sätta in nödvändiga åtgärder för att utveckla utbildningen. Rektorn saknar alltså underlag för att säkerställa att verksamheten bedrivs utifrån kraven i skollagen och andra författningar.

Enligt skollagen ska rektorn genomföra ett kvalitetsarbete vid skolenheten som består i att systematiskt och kontinuerligt planera, följa upp och utveckla utbildningen. Inriktningen på det systematiska kvalitetsarbetet på skolenhetsnivå ska vara att de mål som finns för utbildningen i skollagen och andra föreskrifter (nationella mål) uppfylls. Det innebär att rektorn ska se till att på skolenhetsnivå följa upp, det vill säga samla in och sammanställa, de samlade kunskapsresultaten. Därtill tillkommer att rektorn ska se till att analysera skolenhetens samlade kunskapsresultat. Utifrån denna analys ska rektorn besluta om samt vidta åtgärder. Dessutom ska rektorn följa upp och analysera arbetet med trygghet och studiero på skolenhetsnivå och vidta nödvändiga utvecklingsåtgärder. Det systematiska kvalitetsarbetet ska dokumenteras.

Inför tillsynen har Skolinspektionen tagit del av "Utvecklingsplan för Fuxernaskolan grundskola 7-9 och grundsärskola". Utvecklingsplanen innehåller rubriker som mål, vision, nulägesbeskrivning och utvecklingsområden. Inga sammanställningar eller analyser av kunskapsresultat eller resultat för arbetet med trygghet och studiero för

grundsärskolan finns med i planen och planen omfattar främst verksamheten i grundskolan.

Lärarna uppger i intervju att det inte finns ett systematiskt kvalitetsarbete på enheten. Lärarna uppger dock att de följer upp elevernas kunskapsresultat på individnivå och att den uppföljningen görs i skolans webbaserade verktyg genom att lärarna registrerar elevernas resultat vid några tillfällen per läsår. På frågan om rektor efterfrågat hur det går för eleverna svarar lärarna att "rektor har möjlighet att gå in och kolla hur det går" och att "det är underförstått att rektor går in där".

Rektorn har inför tillsynen uppgett att det inte finns några sammanställningar av elevernas kunskapsresultat. I samband med tillsynsbesöket uppger dock rektorn att elevernas kunskapsutveckling följs upp på samma sätt som för grundskolan, det vill säga genom skolans webbaserade verktyg där det bland annat går att få fram statistik på alla nivåer; elev, klass, ämne, enhet och så vidare. Rektorn uppger också att lärare följer upp elevernas kunskapsutveckling.

På begäran, har Skolinspektionen efter tillsynsbesöket per mejl, fått ta del av utdrag ur det webbaserade verktyget skolan använder för att följa upp kunskapsresultaten. Utdraget är ett dokument som anger trenden i klassen, det vill säga hur många som förväntas nå kunskapskraven i respektive ämne/ämnesområde och innehåller enskilda elevers omdömen. Det finns i övrigt inte några sammanställningar över elevernas kunskapsresultat eller analyser av resultat på enhetsnivå. Rektorn uppger i mejlet att "Uppföljning och analys av elevernas kunskapsresultat gör vi på individnivå i vårt arbetslag. Vi dokumenterar i unikum och återkopplar till elever och vårdnadshavare i utvecklingssamtalen utifrån våra pedagogiska planeringar."

Vad gäller uppföljningen av arbetet med trygghet och studiero uppger lärarna, vilket bekräftas av rektorn, att de inte gjort någon trivselenkät men att de arbetar dagligen för att eleverna ska vara trygga och trivas. Vidare uppger lärarna att de är observanta på hur eleverna fungerar i olika miljöer och vidtar åtgärder kontinuerligt för att eleverna ska känna sig trygga och få studiero. Dock uppger rektorn att det inte finns en tydlig uppföljning av arbetet med trygghet och studiero på enhetsnivå i grundsärskolan.

Motivering till föreläggande som ingripande

Lilla Edets kommuns verksamhet uppfyller inte de krav som följer av gällande föreskrifter. Lilla Edets kommun föreläggs därför att fullgöra sina skyldigheter och vidta åtgärder för att avhjälpa bristerna.

Övriga arbetsområden

Bedömning

Det har vid tillsynen inte framkommit annat än att skolenheten uppfyller författningarnas krav avseende följande:

Undervisning och lärande

Skolan ska se till att den ordinarie undervisningen genomförs på ett sådant sätt att varje elev utifrån sina behov och förutsättningar ska utvecklas så långt som möjligt mot läroplanens mål, och stimuleras att använda och utveckla hela sin förmåga. I detta ingår att läraren ger ett aktivt lärarstöd genom att exempelvis genomföra strukturerade lektioner, genomföra undervisningen utifrån tydliga mål och syften och ge eleverna tydliga beskrivningar och förklaringar.

Vidare anpassar läraren undervisningen efter elevernas olika förkunskaper och intressen, och ger eleverna såväl stöd som stimulans och utmaningar. I detta arbete kan samråd med elevhälsan underlätta. Genom bland annat en varierad, stimulerande och utmanande undervisning, och genom konstruktiv återkoppling, stärker läraren elevernas tillit till den egna förmågan och vilja att lära. Läraren utgår från att eleverna kan och vill ta ett personligt ansvar för sin inlärninng och för sitt arbete i skolan, och låter eleverna vara delaktiga i planeringen av undervisningen.

Extra anpassningar och särskilt stöd

Skolans lärmiljöer ska anpassas så att de elever som riskerar att inte nå läroplanens mål och kunskapskrav får stöd i form av extra anpassningar eller särskilt stöd.

När skolans arbetssätt och arbetsformer inte är tillräckliga för att möta elevens behov ska en analys genomföras av hur skolan ytterligare kan anpassa lärmiljöerna eller undervisningens innehåll och genomförande. Det särskilda stödet ska ges på det sätt och i den omfattning som behövs för att eleven ska ha möjlighet att nå de kunskapskrav som minst ska uppnås. Det kan också handla om att skolan behöver förbättra sitt arbete med att anpassa utbildningen, genom till exempel färdighetsträning, specialpedagogiska insatser, särskilda hjälpmedel eller utrustning, digital teknik med anpassade programvaror, eller mer långvariga insatser såsom studiehandledning på modersmål.

Skolans svårigheter att möta elevens behov kan framkomma inom ramen för undervisningen, genom uppgift från eleven och dess vårdnadshavare. Lärare och elevhälsa ska oftast samråda för att kunna avgöra lämpliga insatser. Huvudregeln är att särskilt stöd ska ges i elevens ordinarie grupp om inte detta visats vara olämpligt utifrån elevens behov. Insatserna ska utvärderas och korrigeras om de inte haft avsedd effekt.

Bedömning och betygssättning

Skolan ska se till att läraren gör en allsidig bedömning av elevernas kunskapsutveckling utifrån de nationella kunskapskraven. Vidare ger läraren eleven och dess vårdnadshavare information om hur elevens kunskapsutveckling och sociala utveckling bäst kan stödjas, samt vilka insatser som behövs för att eleven ska nå kunskapskraven och i övrigt utvecklas så långt som möjligt inom ramen för läroplanen. Eleven ska enbart bedömas utifrån de nationella kunskapskraven och inte utifrån andra kriterier som läraren och skolan själv upprättat.

I grundsärskolans ämnen sätts betyg som grundar sig på grundsärskolans kunskapskrav, om eleven eller elevens vårdnadshavare begär det. Om en elev har läst ett ämne enligt grundskolans kursplaner, tillämpas grundskolans kunskapskrav. Om en elev läser ämnesområden sätts inga betyg, och bedömningen ska dessutom göras med hänsyn till varje elevs individuella förutsättningar.

Efter avslutad utbildning får elever ett intyg om sin utbildning, som kan kompletteras med ett allmänt studieomdöme där elevens möjlighet att bedriva studier beskrivs. Lärarens bedömning ska bygga på olika underlag, som tillsammans ger en bred och allsidig bild av elevernas kunskaper.

Trygghet, studiero och åtgärder mot kränkande behandling

Skolan ska, i det dagliga arbetet, arbeta för att elevernas skolmiljö ska präglas av trygghet och studiero och är fri från kränkande behandling. Skolan ska exempelvis se till att eleverna inte störs, hotas eller känner sig otrygga av andra elever. Denna miljö bör inte begränsas till enbart lektionssalar, utan även gälla övriga utrymmen på skolan som exempelvis skolgård, skolbibliotek, grupprum.

Vidare ska skolan genomföra åtgärder för att förebygga och förhindra kränkande behandling av elever vid skolan. Om en enskild elev upplever sig kränkt ska omständigheterna utredas, och i förekommande fall åtgärdas för att förhindra kränkande behandling i framtiden.

Beslut

2016-05-30
11 (13)

Dnr 43 - 2015:9259

På Skolinspektionens vägnar

Hans Larson
Enhetschef

Mikaeil Yousefi
Utredare/Föredragande

Bilagor

Bilaga 1: Allmänt om tillsynen

Bilaga 2: Fakta om Fuxernaskolan grundskola 1-9

Bilaga 1: Allmänt om tillsynen

Skolinspektionen granskar regelbundet all skolverksamhet i hela landet, för att se att den följer de lagar, regler och läroplaner som finns för verksamheten. Målet är att bidra till alla barns och elevers lika rätt till god utbildning i en trygg miljö, där alla når minst godkänt i alla ämnen.

Skolinspektionen granskar alla huvudmän, vilket innebär alla kommuner, utbildningsföretag och andra organisationer som driver skolverksamhet. Tillsynen görs vart tredje år. All skolverksamhet som en viss huvudman ansvarar för ingår i tillsynen. Det handlar om förskola, förskoleklass, grundskola, gymnasieskola, grund- och gymnasiesärskola, vuxenutbildning, fritidshem och annan pedagogisk verksamhet.

Alla skolenheter ingår i tillsynen. Skolinspektionen prioriterar att besöka de skolor där en hög andel elever riskerar att inte få den utbildning de har rätt till. Det innebär att vi kan stanna längre på dessa skolenheter under själva tillsynsbesöket, men också att vi bättre kan följa upp att eventuella brister åtgärdas och ge råd och vägledning.

Skolinspektionen bedömer om, och i sådana fall på vilket sätt, den granskade verksamheten inte uppfyller de regler som gäller. Myndighetens granskning utgår bland annat från skollagen, förordningar och läroplaner. Bestämmelser som verksamheterna är skyldiga att följa.

När Skolinspektionen har tagit in tillräcklig information gör myndigheten en bedömning av om verksamheten lever upp till de lagar och regler som finns för verksamheten. Alla huvudmän får ett tillsynsbeslut för de verksamheter som huvudmannen ansvarar för. Dessutom får de skolenheter där Skolinspektionen fördjupat tillsynen och gjort tillsynsbesök ett eget beslut, som bara handlar om den skolenheten.

Skolinspektionen fattar också enskilda beslut avseende huvudmannens ansvarstagande över de skolformer som huvudmannen ansvarar för. Innan ett beslut fastställs ges alltid huvudmännen möjlighet att ta del av och lämna synpunkter på de sakuppgifter som Skolinspektion grundar sina bedömningar på. I de fall Skolinspektionen funnit brister har huvudmannen ansvar för att komma tillrätta med bristerna. Huvudmannen ska också redovisa de åtgärder som har vidtagits i för att åtgärda bristerna. För att följa upp huvudmännens arbete kan flera besök eller andra kontakter bli aktuella då Skolinspektionen också vill se effekter av de åtgärder som vidtas.

Mera information om den regelbundna tillsynen finns på Skolinspektionens webbplats www.skolinspektionen.se under fliken Inspektion.

Bilaga 2: Fakta om Fuxernaskolan grundskola 1-9

Fuxernaskolan grundskola 1-9 är en grundskoleenhet i Lilla Edets kommun. Skolenheten har vid tiden för tillsynen nio grundskoleelever i årskurserna 3-9. Eleverna läser ämnen, ämnesområden eller en kombination av ämnen och ämnesområden enligt grundskolans kursplaner. Möjlighet att läsa en kombination av ämnen enligt grundskolans respektive grundskolans kursplaner finns för eleverna. Eleverna är uppdelade i tre grupper utifrån deras förutsättningar och behov.

Vid Fuxernaskolan finns ytterligare två skolenheter; Fuxernaskolan F-6 och Fuxernaskolan 7-9. Detta beslut avser grundskoleenheten på skolan. Fuxernaskolan grundskola 1-9 leds av en rektor som också är rektor för Fuxernaskolan 7-9. Rektorn tillträdde tjänsten som rektor i augusti 2015.